

SECȚIUNEA III (16:6-19:20)

Confruntarea Evangheliei cu lumea păgână

1. Delimitarea Evangheliei de păgânism (16:6-17:34)
2. Grija lui Dumnezeu față de mesager și mesaj. Apogeul lucrării dintre Neamuri (18:1-19:20)

1. Delimitarea Evangheliei de păgânism (16:6 –17:34)

Pășim, în smerenie, într-o nouă secțiune a cărții. Secțiunea de față ne înfățișează confruntarea Evangheliei cu lumea păgână. Împotrivirile iudeilor mai sunt prezente, dar Luca pare să fie preocupat în primul rând de impactul Evangheliei asupra lumii păgâne. Odată cu Conciliul de la Ierusalim s-a realizat un pas decisiv în desprinderea creștinismului de iudaism. Dar creștinismul avea să se confrunte cu noi provocări: provocările lumii păgâne.

Spiritismul, autoritatea romană, filosofia greacă, idolatria păgână, iată noile obstacole cu care avea să se ciocnească Evanghelia. Mesajul Evangheliei nu putea fi compromis doar prin fuziunea cu iudaismul, ci și prin prietenia cu învățăturile păgâne. Apostolii, după cum vom vedea, vor rămâne credincioși adevărului Evangheliei. Proclamarea cu îndrăzneală a unei Evanghelii autentice va declanșa puteri nebănuite care vor spulbera orice obstacol și vor dărâma orice temniță a minții și a sufletului.

Deocamdată nu întrezăresc o structură precisă a acestei secțiuni, de aceea pentru început mă voi orienta după reperele geografice așternute pe hârtie cu atâta grijă de Luca.

A) 16:6-40 În Filipi

Secțiunea este inaugurată de tema călăuzirii Duhului Sfânt. Ne aducem aminte de adevărurile învățate de la începutul capitolului 13, și anume: deși ducerea Evangheliei până la marginile pământului este o poruncă clară, misiune nu se face „de capul nostru”. Nu oricine poate pleca în misiune, nu oricând se poate pleca în misiune și nu oriunde se poate merge în

misiune. Totul trebuie să fie sub călăuzirea Duhului Sfânt. Dacă începutul capitolului 13 a insistat pe CINE și CÂND, începutul capitolului 16 insistă pe UNDE. Este foarte util să avem o hartă la îndemână pentru a înțelege cât de „ciudată” a fost această călăuzire a Duhului. Când ne uităm pe hartă înțelegem că la Misia s-ar fi putut ajunge mult mai ușor prin Asia. Însă, pentru că Duhul i-a oprit să vestească Evanghelia în această zonă, pentru a ajunge în Misia, misionarii au făcut un ocol (aparent inutil) trecând prin ținutul Frigiei și Galatiei. Cu alte cuvinte, Duhul nu le-a spus: „Luați-o prin Frigia și Galatia pentru că aceste ținuturi sunt mai deschise pentru Evanghelie”, ci se pare că Duhul doar i-a oprit să vestească Evanghelia în Asia. La fel s-a întâmplat și în cazul Bitiniei. Dar cum vine acest lucru? Nu era voia lui Dumnezeu ca orice faptură să audă Evanghelia? (vezi Marcu 16). De ce nu a dat voie echipei misionare să treacă prin Asia și Bitinia?

Uneori nu cunoaștem raționamentul din spatele voii lui Dumnezeu, dar trebuie să ascultăm și să ne încredem în înțelepciunea Lui. Mă gândesc la anumite răspunsuri posibile: poate acele ținuturi nu erau încă pregătite pentru Evanghelie, poate bătălia nu fusese câștigată încă în văzduh, poate în acele momente împotrivirea oamenilor avea să fie peste măsură de mare și poate alte ținuturi erau atunci mai pregătite pentru Evanghelie. Deși, toate aceste posibile răspunsuri ar putea fi valabile simultan, înclin să acord o importanță aparte ultimei variante explicative. Într-adevăr, se prea poate ca oprirea trecerii printr-un ținut să nu fie decât un semnal asupra faptului că alte ținuturi sunt mai pregătite pentru Evanghelie. Într-adevăr, călăuzirea specifică a Duhului spre o anumită direcție poate cunoaște două forme distincte: o călăuzire indirectă prin închiderea porților înspre celelalte direcții și o călăuzire directă prin indicarea explicită a direcției dorite de Domnul. Se pare că echipa misionară a experimentat ambele tipuri de călăuzire. Mai întâi călăuzirea a fost indirectă prin închiderea ușilor spre Asia și Bitinia, iar apoi directă prin vedenia ce conținea un mesaj explicit: „*Treci în Macedonia și ajută-ne!*”.

Acest mic pasaj ne descoperă niște lucruri minunate și cât se poate de importante! Într-adevăr, înțeleg că alături de o călăuzire generală prin Scripturi, există și o călăuzire a Duhului printr-un alt limbaj. Călăuzirea generală prin Scripturi se referă la faptul că Dumnezeu, prin setul de principii și porunci revelate în Cuvântul Său, ne ajută să deosebim binele de rău, ne ajută să ne ferim de păcat și să alegem ce este bine. Însă, în viață, ne confruntăm cu multe alegeri care vizează domenii ce nu sunt păcătoase în sine și astfel, oricum alegem, nu se poate spune că am încălcat o poruncă ori un principiu sfânt al Scripturii. De exemplu: vreau să aleg țara unde să plec ca misionar, vreau să aleg Biserica în care să mă integrez odată cu sosirea într-un oraș nou, vreau să aleg facultatea la care să dau, vreau să aleg un serviciu unde să lucrez, vreau să aleg locul unde să slujesc în Biserica lui Hristos, etc. În aceste alegeri, nici o alegere nu poate fi considerată păcătoasă (în mod evident motivația trebuie să fie curată înaintea Domnului). Cu toate acestea pot fi alegeri mai bune și alegeri mai puțin bune, alegeri mai eficiente și mai puțin eficiente. În mod cert, Dumnezeu vrea să facem alegerile cele mai bune. El ne dorește ce este mai bine pentru noi. El are un plan specific perfect pentru fiecare dintre noi, și El Se va implica pentru a ne călăuzi spre alegerile cele mai bune. Mă gândesc la Pavel și la echipa lui. Erau oameni cu energii limitate și depinzând de un timp limitat. Aveau de vestit Evanghelia în mai multe zone. Unele erau mai pregătite acum, altele aveau să fie pregătite mult mai târziu. În unele avea să fie nevoie să se stea mai puțin, în altele mai mult. Nu era tot una care avea să fie traseul geografic ce trebuia urmat.

Călătoria misionară avea să atingă eficiența maximă dacă se urma un traseu specific. Într-adevăr, ei au ajuns în Asia (vezi Fapte 19:8-20) și acolo au stat mult timp și a fost o mare trezire spirituală. Dar au ajuns mai târziu, exact în momentul cel mai prielnic pentru evanghelizare.

Pavel nu știa aceste informații. Domnul le știa însă, iar misionarii a trebuit să se încreadă în Domnul și înțelepciunea Sa. Lipsa de informații face ca de multe ori planul specific al lui Dumnezeu cu noi să ni se pară de neînțeles, sau absurd, sau plin de contradicții. Dar aceasta este credința: o încredere neclintită în lucrurile care nu se văd. Deși nu le vedem și nu le știm trebuie să credem că Domnul are mai multe informații ca noi, și în lumina lor, voia Lui este foarte, foarte bună.

Nu pot decât să-L laud pe Dumnezeu care vrea ce este cel mai bine pentru noi și alături de călăuzirea generală prin Scripturi ne oferă și o călăuzire specifică. Este important de subliniat că această călăuzire specifică folosește un limbaj diferit de cel al călăuzirii generale. Dumnezeu nu-mi mai poate comunica prin studiul Scripturii la ce facultate vrea El să merg. El va folosi un alt limbaj. Dar cum să arate acest limbaj? Iată câteva principii și forme importante ale călăuzirii specifice a lui Dumnezeu:

- a) Călăuzirea specifică a lui Dumnezeu nu poate contrazice călăuzirea generală a lui Dumnezeu (Dumnezeu nu mă poate călăuzi să fur o mașină de exemplu).
- b) Călăuzirea specifică spre o poartă se poate manifesta indirect prin închiderea celorlalte porți.
- c) Călăuzirea specifică poate lua forma unor vise sau vedenii.
- d) Dumnezeu îmi poate vorbi prin sentimente (pace/neliniște - vezi 2 Corinteni 2:12-13).
- e) Dumnezeu îmi poate vorbi prin „coincidențe” șocante.
- f) Dumnezeu îmi poate vorbi prin amănunte și detalii care trezesc amintiri legate de situații similare din trecutul meu.
- g) Dumnezeu îmi poate vorbi prin glasul familiei, prezbiterilor, Bisericii.
- h) Și multe altele...

Cred că Dumnezeu Își dezvoltă un limbaj aparte în fiecare din noi. Este important să îl descoperim și să luăm aminte la el. Cu cât vor trece anii și cu cât vom acumula mai multe experiențe cu Domnul, cu atât vom deosebi mai repede glasul Său cu privire la planul Său specific pentru noi. Acum, știm că și Satana se poate arăta într-un înger de lumină și că și el poate folosi toate formulele enumerate mai sus... Ce este de făcut? Avem punctul a) care ne dă pace. Călăuzirea specifică nu trebuie să o contrazică pe cea generală. Acest lucru ne dă un sentiment de pace și de siguranță. Dar mai cred un lucru: cred că Dumnezeu pune limite lucrării celui rău. Cred că în această călăuzire specifică Dumnezeu așează limite lui Satan, limite peste care acesta nu poate să treacă. Avraam, Moise, profeții, apostolii aveau certitudinea că Domnul le-a vorbit. Ei au început să cunoască glasul Domnului și să-l deosebească cu claritate, fără a avea îndoieli. Din această perspectivă cred că glasul Domnului este inconfundabil. Cred că Dumnezeu ne confirmă de-a lungul timpului care este limbajul Său specific pentru noi. Și cred că nu îngăduie celui rău decât să realizeze kitsch-uri, imitații de prost gust a acestui glas sfânt.

Sunt în al 11-lea an de credință și am început să cunosc glasul Său specific pentru mine. Încep să-l deosebesc cu claritate și din ce în ce mai repede. Încep să capăt din ce în ce mai multă certitudine cu privire la alegerile specifice din domeniile neutre. Este o minunăție să ai liniște și pace în ce privește cele mai mici alegeri din viața ta. Domnul vrea să le faci pe cele mai bune, și te va călăuzi în mod specific spre ele. Mare har să poți conlucra cu Domnul în cele mai mici amănunte din viața ta!

Sub călăuzirea Duhului Sfânt echipa misionară condusă de Pavel ajunge în Filipi, cea mai dezvoltată cetate din Macedonia. Primul rol al lucrării lor îl reprezintă convertirea Lidiei.

Asemenea lui Corneliu, Lidia era o temătoare și o căutătoare de Dumnezeu. Pasajul insistă pe intervenția directă a lui Dumnezeu care a făcut posibilă convertirea ei: „*Domnul i-a deschis inima ca să ia aminte la cele ce spunea Pavel.*” Iată că Duhul Sfânt nu numai că îi călăuzea în ce ținut să vestească Evanghelia, dar era direct implicat în procesul nașterii din nou. Duhul Sfânt a fost Cel care a pregătit-o pe Lidia și tot El a fost Cel care i-a deschis inima ca să fie receptivă la mesajul Evangheliei. Oamenii sunt chemați să aleagă să creadă în Evanghelie. Dar ei sunt morți în păcat. Doar intervenția harului lui Dumnezeu prin Duhul Sfânt reactivează capacitatea de a alege, și după ce omul alege să creadă, același har divin îi toarnă în inimă încredințarea că Evanghelia este adevărată. În acest sens însăși credința este un dar de la Dumnezeu (vezi Efeseni 2:8, 2 Petru 1:1).

Versetul 15 ne sugerează că Lidia era o femeie dintre Neamuri. Ea are nevoie de confirmarea faptului că a fost acceptată de Dumnezeu. Această confirmare îmbracă forma prezenței Iudeilor misionari în casa ei. Acum înțelegem și mai bine cât de importantă a fost inițiativa lui Petru de a înlătura frontierele sociale dintre Iudei și Neamuri. Nu doar că Evanghelia putea fi vestită mai eficient Neamurilor, dar Neamurile care credeau puteau primi și o confirmare minunată a faptului că fuseseră curățite pe deplin prin Isus Hristos. Înțelegând sensul invitației și miza pusă în joc, misionarii evrei nu au putut refuza oferta Lidiei: „*Și ne-a silit să intrăm.*”

Contraofensiva celui rău însă nu a întârziat să apară. O ghicitoare a început să se ia după misionari și să strige în gura mare: „*Oamenii aceștia sunt robii Dumnezeului Celui Preaînalt și vă vestesc calea mântuirii.*” Care era sensul acestui atac? De ce Pavel era așa de necăjit din pricina acestor cuvinte? Oare ele nu confirmau faptul că ei sunt adevărații slujitori ai lui Dumnezeu? O primă interpretare este aceea că expresia „*Dumnezeul Cel Preaînalt*” folosită de ghicitoare se referea de fapt la o zeitate păgână din zonă. Astfel, misionarii erau prezentați de populara ghicitoare ca slujitorii unui zeu păgân. A doua interpretare nu susține că expresia de mai sus ar trimite la vreo zeitate de-a vremii. În schimb, pericolul era următorul: se transmitea celor din cetate mesajul că misionarii și ghicitoarea sunt de aceeași parte a baricadei, eventual slujesc aceluiași Dumnezeu. Dacă misionarii creștini primeau confirmarea de la o ghicitoare înseamnă deci că între creștinism și spiritism sunt strânse relații de prietenie. Dar creștinismul n-avea nici cea mai mică legătură cu orice formă de ghicitorie sau de spiritism. Creștinismul condamnă ghicitoria care deschidea poarta spre o lume demonică, lumea lui Satan, vrăjmașul lui Isus Hristos. Iată de ce era Pavel așa de necăjit. Pavel se frământa cu găsirea unei soluții prin care să se diferențieze clar de ghicitoare și de lumea ei ocultă.

În urma rugăciunii și sub călăuzirea Duhului soluția a fost exorcizarea tinerei ghicitoare. Mesajul adresat mulțimii a fost cât se poate de clar: ghicitoria a fost condamnată de misionarii creștini ca aparținând unei lumi rele, demonice, iar puterea Dumnezeului creștinilor este mai mare decât puterea lumii oculte. Creștinismul se delimitează astfel în fața mulțimii de ghicitorie și de orice formă de spiritism. Exorcizarea a fost făcută într-un loc public și a fost înțeleasă de mulțime. Altfel nu se explică reacția stăpânilor ghicitoare. Ei înțeleg că ghicitoarea și-a pierdut „darul” și sunt conștienți și de faptul că Pavel și Sila reprezintă cauza acestei pierderi. Și astfel, sunt cuprinși de dorința de răzbunare și incită spiritul naționalist al Romanilor pe care-l îndreaptă împotriva iudaismului, în care sunt încadrați cei doi misionari. Acuzația era falsă. Misionarii nu erau niște naționaliști iudei care sfidau statutul de roman. Dar această acuzație a stârnit furia Romanilor, profund jigniți în orgoliul național de ideea unui naționalism evreu arogant. Furia dezlănțuită a stăpânilor ghicitoare, a dregătorilor și a mulțimii este de fapt o oglindire a furiei celui rău care tocmai suportase o rușinoasă înfrângere.

Dar ne-am obișnuit deja ca cel rău să nu facă altceva decât să tragă la carul de slavă al lui Dumnezeu. Atacul celui rău prin ura mulțimii nu a făcut decât să-i ducă pe misionari în locul unde se mai afla un suflet ce trebuia mântuit. Pavel și Sila au primit „*multe lovituri*”, după care au fost aruncați în temniță și așezați în butuci. Să nu trecem cu ușurătate asupra acestor detalii. Să empatizăm cu cei doi misionari și să înțelegem suferința intensă cu care s-au confruntat. Doar după ce vom face acest lucru, vom pricepe cât de mult a strălucit credința lor prin faptul că „*pe la miezul nopții, Pavel și Sila se rugau lui Dumnezeu și cântau cântări de laudă lui Dumnezeu, iar cei închiși îi ascultau.*” Care era secretul celor doi misionari? Credința și iubirea de Dumnezeu. Ei știau că suferă pentru Hristos. Ei știau că Hristos nu se bucură de suferința lor, ci suferă împreună cu ei. Și mai știau că prin această suferință chipul lui Hristos se zidea tot mai mult în ei și Domnul lucra cu putere la mântuirea celor din jur. Fiecare strop de întristare avea drept răsplată o greutate veșnică de slavă. Ei nu oboseau, căci nu se uitau la cele ce se văd și sunt trecătoare, ci la cele ce nu se văd și sunt veșnice. Acceptarea suferinței era un semn de dragoste față de Mirele inimii lor. Ei erau îmbătați de dragoste, îndrăgostiți de Hristos, nebuni după Cel ce-i iubise așa de mult, după Cel ce murise pentru ei. Era o onoare să suferi pentru Cel ce a suferit așa de mult pentru tine. Era o răsplată să poți răspunde cu iubire la dragostea infinită a lui Dumnezeu.

Suferința lor pregătea mântuirea temnicerului. Tabloul cu temnicerul evidențiază modul în care Dumnezeu poate aduce cercetarea Sa peste o inimă împietrită. Textul pare să sugereze o paralelă între convertirea Lidiei și convertirea temnicerului. După cum, după ce a fost botezată Lidia și casa ei, misionarii au găzduit la ea, la fel, după ce a fost botezat temnicerul și casa lui, Pavel și Sila au intrat în casa acestuia. Cu toate acestea cele două personaje par a fi două caractere opuse. Lidia este o femeie temătoare și căutătoare de Dumnezeu, gata să „soarbă” cuvintele lui Pavel. Temnicerul pare a fi un om crud, împietrit, nemilos. Este un contrast și între poziția socială a celor doi: Lidia este vânzătoare de purpură, pe când cel de-al doilea rod din Filipi este un temnicer care intră zilnic în contact cu oamenii cei mai de jos ai societății. Dar minunea este că Domnul știe să aducă cercetarea Sa nu numai peste o femeie evlavioasă ca Lidia, ci și peste o inimă împietrită ca cea a temnicerului. Cutremurul de pământ îl aduce pe temnicer într-o situație de criză, într-o situație critică. Nu știi exact ce s-a petrecut în mintea lui de a pus imediat această întrebare: „*Domnilor, ce să fac pentru a fi mântuit?*”. Cu siguranță că Domnul lucra de mult la inima lui. Cu toate acestea el nu a pus această întrebare înainte de cutremur. Cutremurul a adus „*ziua cercetării*” (vezi 1 Petru 2:12). Temnicerul s-a văzut fără speranță și total neputincios în fața unei situații critice pentru el. (evadarea prizonierilor îl putea costa viața – vezi 12:19). „*Temnicerul i-a luat cu el , chiar în ceasul acela din noapte, le-a spălat rănile și a fost botezat îndată, el și toți ai lui.*” Într-un fel, temnicerul și-a riscat viața aducând doi deținuți în casa lui, deținuți față de care primise porunca să fie puși în butuci. Dar temnicerul descoperise că viața aceasta nu are nici o valoare și că este o altă viață, singura care merită trăită și singura care-ți oferă certitudinea și siguranța chiar în fața morții.

La primirea veștii eliberării lor, Pavel și Sila parcă au o reacție ciudată: „*După ce ne-au bătut cu nuiete în fața tuturor, fără să fim judecați, pe noi, care suntem romani, ne-au aruncat în temniță și acum ne scot afară pe ascuns! Nu merge așa! Să vină ei singuri să ne scoată afară!*”. Care este raționamentul acestei cereri? Doreau Pavel și Sila răzbunare? Nu, oricum ei nu au intentat un proces (deși ar fi putut conform Dreptului Roman). Pavel și Sila și-au iertat prigonitorii și nu doreau un război deschis cu aceștia. Însă ar fi fost cel puțin două motivații care ar fi justificat cererea lor. În primul rând ei au dorit să demaște falsitatea acuzației pentru care au fost închiși. Într-adevăr, dacă ar fi fost niște iudei naționaliști, așa cum au fost descriși de stăpânii

ghicitoare, în nici un caz nu ar fi acceptat „compromisul” de a-și fi cumpărat cetățenia romană. În al doilea rând frica adusă în inimile dregătorilor care încălcase Dreptul Roman, avea să devină un obstacol față de inițierea unor prigoane asemănătoare față de comunitatea de creștini din Filipi. Dacă suferința vine de la Dumnezeu o acceptăm cu bucurie, însă trebuie să facem tot ce ține de noi ca aceasta să nu vină nici peste noi, nici peste frații noștri. Nu trebuie să căutăm suferința cu lumânarea. Trebuie să fim înțelepți ca șerpii. În urma fricii aduse de cererea misionarilor, dregătorii aveau să fie mult mai temperați în a-i arunca pe creștini în temniță în urma unor acuzații neverificate.

Am analizat lucrarea din Filipi a echipei misionare condusă de Pavel. Am vorbit despre călăuzirea specifică a Duhului, despre convertirea Lidiei, despre delimitarea creștinismului de ghicitorie, despre intervenția providențială a Domnului din temniță, despre grija misionarilor față de imaginea creștinismului și față de comunitatea de credincioși. Ne-am bucurat de toate acestea. Rămâne totuși să răspundem la câteva întrebări fundamentale: Care este legătura între aceste tablouri? Care este tema unificatoare? Care este mesajul central? Care este elementul de noutate în cartea Fapte adus de acest capitol? Nu sunt întrebări ușoare, dar să ne smerim și să medităm din nou asupra capitolului 16.

Un gând care îmi vine în minte este acesta: dacă Domnul te trimite undeva, nu înseamnă că acolo îți va fi ușor. Ba dimpotrivă, uneori avem nevoie de o încredințare specială din partea lui Dumnezeu să mergem într-un anumit loc tocmai din pricina marilor greutăți pe care le vom întâmpina acolo. În mijlocul greutăților avem nevoie de certitudine, de certitudinea că nu ne-am dus acolo de capul nostru ci că Domnul ne-a trimis. Suferința nu este inutilă și din prostia noastră. Ea este îngăduită de Dumnezeu spre binele nostru și al celor din jurul nostru. Așa a fost și cu misionarii din Filipi. Au întâmpinat greutăți mari, dar au putut fi plini de pace pentru că știau că Domnul îi trimisese. Și Domnul care-i trimisese avea și să-i întărească și să le poarte de grijă. Când Domnul ne trimite undeva, înseamnă că pe de o parte ne consideră pregătiți, iar pe de altă parte că ne va pune la dispoziție toate resursele necesare pentru a birui. Nici o ispită nu va fi peste puterea noastră.

Al doilea gând care-mi vine în minte este în legătură cu cântarea de laudă. Nu am subliniat că ea reprezintă și o resursă spirituală și nu numai o modalitate de exprimare a bucuriei. Ea reprezintă o resursă spirituală. Sunt momente foarte grele în viața noastră în care nici Cuvântul, nici rugăciunea și nici îmbărbătarea fraților nu au efectul înviorător al unui cântec. De multe ori, cântatul cu voce tare a fost instrumentul prin care Domnul mi-a izbăvit sufletul din întristare, deznădejde, frică. Și apoi, cutremurul adus de Dumnezeu nu a venit din senin. Ne aducem aminte de principiul fundamental al conlucrării cu Dumnezeu: Dumnezeu a ales să lucreze prin oameni! Aceasta înseamnă că acel cutremur a fost declanșat și de rugăciunile și cântările de laudă a celor doi misionari.

Până acum nu am făcut decât observarea a două lucruri asupra conținutului pasajului, dar nu am clarificat încă legătura dintre tablouri. Să le privim din nou cu atenție:

- a) 16:6-10 Călăuzirea Duhului Sfânt
- b) 16:11-15 Convertirea Lidiei
- c) 16:16-18 Delimitarea creștinismului de spiritism
- d) 16:19-34 Convertirea temnicerului
- e) 16:35-40 Delimitarea creștinismului de naționalismul iudeu

Pe de o parte avem tema lucrării Duhului Sfânt care ne călăuzește spre oameni, care pregătește inima oamenilor, care le deschide inima și care știe să aducă cercetarea peste cei împietriți, iar pe de altă parte avem tema delimitării creștinismului de ghicitorie și de naționalismul evreu. Misionarii nu se mulțumesc doar în a afirma ce este Evanghelia, dar insistă și asupra a ceea ce nu este Evanghelia. Cum se armonizează cele două teme? Care o înglobează pe care?

Simt nevoia să parcurg și capitolul 17 pentru a putea avea o lumină mai clară asupra specificului lui 16. Cu toate acestea intuiesc faptul că tema principală a cap. 16 este legată de lucrarea Duhului Sfânt, sau mai degrabă de confruntarea dintre puterea din spatele misionarilor și puterea din spatele lumii păgâne. Accentul special pus pe lucrarea Duhului din primul pasaj (16:6-10) mă face să cred acest lucru. Într-adevăr, se pare că acest capitol ne prezintă confruntarea dintre creștinism și păgânism din perspectiva luptei spirituale din văzduh. Misionarii nu au de luptat împotriva sângelui și cărnii, ci împotriva domniilor și căpeteniilor întunericului. Capitolul 16 ne prezintă trei strategii principale folosite de lumea demonică în atacarea lucrării misionare. Primul atac vizează distorsionarea mesajului Evangheliei. Este un atac în sfera ideilor. Cel rău lucrează pentru ca oamenii să nu înțeleagă mesajul curat al Evangheliei. Astfel, lucrarea sa constă fie în a asocia mesajul creștin cu elemente păgâne, fie în a denigra mesajul prezentându-l oamenilor ca pe ceva rău, jignitor, ofensator.

Al doilea atac este îndreptat asupra purtătorilor mesajului. Aceștia trebuie opriți. Ura oamenilor, frica de oameni și de moarte, acuzațiile mincinoase, suferința fizică, suprimarea libertății, iată o parte din instrumentele pe care le folosește cel rău pentru a-i convinge pe misionari să renunțe la vestirea mesajului. Și un al treilea lucru vizează robia și împietrirea în care ține cel rău sufletele oamenilor.

Dar capitolul 16 ne prezintă nu doar atacul celui rău, ci și biruința Duhului asupra acestor împotriviri, care, după cum ne-am obișnuit, trag în cele din urmă la carul de slavă al lui Dumnezeu. Duhul îi călăuzește pe misionari și pune o limită clară, în acest domeniu, încercărilor celui rău de a aduce confuzie și călăuziri mincinoase. Duhul te poate călăuzi cu claritate și îți poate da certitudinea că El te-a călăuzit. În această sferă atacul celui rău nu trebuie nici neglijat, dar nici supraestimat. Duhul lucrează cu putere pentru delimitarea publică a creștinismului față de elementele necurate cu care-l asociază cel rău în mintea oamenilor. Pentru aceasta intervine cu minuni vizibile și orchestrează inversări de situație neașteptate. Duhul este mai interesat decât noi ca mesajul nostru să fie bine înțeles de oameni.

Duhul lucrează apoi cu putere în inima oamenilor. Inimile oamenilor sunt închise în tot felul de temnițe: temnița falsei religiozități, temnița spiritismului, temnița urii și a cruzimii, etc. Nici o temniță nu este prea puternică pentru Duhul lui Dumnezeu. Convertirea Lidiei, a tinerei ghicitoare (este foarte posibil să se fi convertit, căci ea nu a mai cerut să ghicească, iar posibilitatea întoarcerii duhului era cât se poate de reală -vezi Luca 11:24-26; faptul că nu s-a întors a însemnat că ea a dorit ca în casa inimii ei să locuiască un Altul mai tare: Dumnezeu!) și a temnicerului sunt exemple grăitoare în acest sens.

Și nu în ultimul rând Duhul este la lucru pentru a-Și întări misionarii. Doar Duhul te poate ajuta să biruiești frica de oameni, de moarte și de suferință. Doar Duhul te poate împuternici să cânti laude lui Dumnezeu în mijlocul cuptorului cu foc. Din această perspectivă capitolul 16 trâmbițează triumful Evangheliei asupra lumii păgâne, biruința Duhului asupra atacurilor celui rău în procesul confruntării Evangheliei cu păgânismul.

Și încep să întrezăresc un element specific al acestei noi secțiuni. Dacă în cap. 13-14 Luca doar menționa faptul că Iudeii au întârâtat mulțimea, în această secțiune autorul acordă o

atenție deosebită asupra modului în care au fost instigate noroadele, asupra acuzațiilor particulare prin care a fost stârnită ura oamenilor. Aceste acuzații prezintă Evanghelia ca fiind cu totul altceva decât este. Creștinismul însă se luptă cu perseverență pentru a se delimita de orice element străin lui. Se pare că aceasta reprezintă o temă nouă și centrală a noii secțiuni.

APLICAȚIE

Aș mai insista puțin pe călăuzirea Duhului Sfânt. În viață ne confruntăm cu tot felul de situații și trebuie să luăm mereu o mulțime de decizii. Decizii, decizii, decizii: viața noastră este de fapt un șir nesfârșit de alegeri. Aceste alegeri ne transformă și au implicații directe asupra destinului nostru pământesc și etern. Fără călăuzirea Duhului Sfânt am fi pierduți. Dar Duhul este alături de noi să ne ajute să luăm tot timpul decizia cea bună. El ne călăuzește prin Scripturi, dar și prin tot felul de alte căi: vise, vedenii, boli, sentimente, contexte ciudate, etc. Iar călăuzirea Sa vizează două domenii: domeniul delimitării de păcat și domeniul alegerilor ce vizează eficiența noastră în lucrare. În prima situație trebuie să alegem între bine și rău, iar în a doua situație trebuie să deosebim între alegeri mai eficiente și mai puțin eficiente. În ce privește primul domeniu, deși ne confruntăm cu multe zone numite „gri”, Scriptura este principalul canal prin care Dumnezeu ne călăuzește: „*Dar hrana tare este pentru oamenii mari, pentru aceia a căror judecată s-a deprins prin întrebuințare să deosebească binele și răul.*” (Evrei 5:14) Sigur că în aceste contexte Duhul Sfânt poate întări autoritatea Scripturii prin multe semne vizibile.

Dar Duhul ne călăuzește și în sfera alegerilor care nu implică un păcat. Zilnic ne confruntăm cu astfel de alegeri: ce grup de casă să vizitez, ce carte din Scriptură să studiez, la ce olimpiadă să merg, etc. Uneori sunt decizii mai importante cu care ne întâlnim mai rar: la ce facultate să dau, la ce Biserică să merg, unde să slujesc în Biserică, ce serviciu să aleg, cu ce partener să mă însoțesc în această viață pământească, etc. Atât timp cât motivația este curată, orice alegere am face în aceste domenii nu am păcătui. În schimb putem lua decizii mai eficiente și mai puțin eficiente. Și aici este vestea bună: Dumnezeu, care ne-a ales dinainte de facerea lumii, are un plan specific cu fiecare dintre noi. El a pus daruri specifice în noi, vrea să ne modeleze într-un mod specific și vrea să ne încredințeze o lucrare specifică. El știe unde va fi mai bine pentru noi. El știe care este cel mai bun lucru pentru noi. Ba mai mult El vrea să ne călăuzească spre ce este cel mai bun pentru noi. El vrea să luăm deciziile cele mai eficiente și vrea să ne susțină în acest proces decizional. Ce veste minunată! Dumnezeu nu ne lasă viața la voia întâmplării! El știe cel mai bine cum ne-a creat și scopul specific pentru care ne-a creat. El S-a gândit mai dinainte la contextele cele mai potrivite pentru noi, prin care să ne apropiem cât mai mult de El și în care să lucrăm cu eficiență maximă spre slava Lui și spre fericirea noastră! Și Domnul vrea să ne călăuzească spre ce este mai bine pentru noi!

Deci alături de o călăuzire generală prin Scripturi pentru a deosebi binele de rău, există și o călăuzire specifică prin care să deosebim contextele specifice în care Domnul vrea să Îi slujim. Dar există și un război spiritual. Și cel rău va încerca să ne îndrepte spre contexte unde am fi mai puțin eficienți. Și aici se ridică marea întrebare: Cum vom deosebi cele două voci? Cum vom deosebi călăuzirea lui Dumnezeu de cea a celui rău? Întrebarea este cu atât mai arzătoare cu cât în domeniul călăuzirii specifice Dumnezeu nu ne va vorbi prin Scriptură ci va utiliza un alt limbaj despre care am discutat câte ceva.

Există un cadru de siguranță. În primul rând trebuie să fiu în veghere, să-mi fi mărturisit orice păcat și să trăiesc în ascultare de Dumnezeu: sfințire, dragoste de frați, iubire de oameni. În

al doilea rând trebuie să mă rog cu insistență Domnului ca El să mă călăuzească. Nu trebuie să mă încred în înțelepciunea mea, ci în înțelepciunea Lui. Și trebuie să știm că de multe ori nu avem pentru că nu cerem. Dacă vrem să primim călăuzirea lui Dumnezeu trebuie să o cerem cu insistență. Rugăciunea este dovada credinței mele, dovada credinței că Domnul știe cel mai bine care este binele meu și că El vrea să mi-l descopere. Mântuitorul Însuși, înainte de a-i alege pe cei 12 a petrecut o noapte în rugăciune pentru a primi călăuzirea Tatălui. Cu atât mai mult noi ar trebui să-i urmăm modelul. În al treilea rând trebuie să am disponibilitatea să fac voia Domnului oricare ar fi. Trebuie să fiu gata să-mi răstignesc cele mai intime și legitime dorințe și să rostesc cu îndrăzneală: „Facă-Se nu voia mea, ci a Ta!”. Se întâmplă de multe ori ca cererea călăuzirii Domnului să nu fie o cerere sinceră. Noi de fapt avem planul nostru, dar vrem și aprobarea Cerului. Te simți mai bine și mai liniștit când știi că Domnul îți va binecuvânta planurile! Un exemplu de lipsă a sincerității este cel din Ieremia 42. După ce cuvintele contestate ale lui Ieremia s-au împlinit și Nebucadnețar a cucerit Ierusalimul, rămășița de Iudei din țară a venit la Ieremia să afle voia Domnului: să plece în Egipt sau să rămână în țară?

„Toate căpeteniile oștilor, Iohanah, fiul lui Careah, Iezania, fiul lui Hosea și tot poporul de la cel mai mic până la cel mai mare au înaintat și au zis proorocului Ieremia: <<Fie bine primită înaintea ta rugămintea noastră! Mijlocește pentru noi la Domnul, Dumnezeul tău, pentru toți cei ce au mai rămas, căci eram mulți, dar am mai rămas numai un mic număr, cum bine vezi tu însuși cu ochii tăi. Binevoiască Domnul, Dumnezeul tău, să ne arate drumul pe care trebuie să mergem și să ne spună ce avem de făcut!>> Proorocul Ieremia le-a zis: <<Am auzit! Iată că mă voi ruga Domnului, Dumnezeului vostru, după cererea voastră și vă voi face cunoscut, fără să vă ascund ceva, tot ce vă va răspunde Domnul! >> Atunci ei au zis lui Ieremia: <<Domnul să fie un martor adevărat și credincios împotriva noastră, dacă nu vom face tot ce-ți va porunci Domnul, Dumnezeul tău, să ne spui! Fie bine, fie rău, noi vom asculta de glasul Domnului, Dumnezeului nostru, la care te trimitem, ca să fim fericiți, ascultând de glasul Domnului, Dumnezeului nostru!>>” (Ieremia 42:1-6)

Răspunsul Domnului prin Ieremia a fost cât se poate de clar: Rămâneți în țară și veți trăi, dar nu plecați în Egipt! Însă iată care a fost reacția poporului: „Azaria, fiul lui Hosea, Iohanah, fiul lui Careah și toți oamenii aceia îngâmfați au zis lui Ieremia: <<Minți! Nu Domnul, Dumnezeul nostru, te-a însărcinat să ne spui: <<Nu vă duceți în Egipt ca să locuiți acolo pentru o vreme!>> Ci Baruc, fiul lui Neriia te ațâță împotriva noastră, ca să ne dai în mâinile Haldeilor, să ne omoare sau să ne ducă robi la Babilon!>> Au plecat dar în țara Egiptului, - căci n-au ascultat de porunca Domnului - și au ajuns până la Tahpanes.” (Ieremia 43:2-3,7)

Ei de fapt nu au fost dispuși să facă voia Lui. De aceea au fost surzi la călăuzirea Domnului. Nu ni se întâmplă și nouă așa de multe ori?

Și în al patrulea rând să fim plini de Cuvânt. De multe ori călăuzirea specifică fuzionează cu călăuzirea spirituală. De multe ori călăuzirea specifică se întemeiază pe principii clare din Scriptură. Cu cât vom înțelege călăuzirea generală prin Scriptură, cu atât vom fi mai sensibili la călăuzirea specifică a Duhului. În al cincilea rând nu este de neglijat minunea Templului lui Hristos. Frații maturi și de încredere pot vedea lucrurile mai bine ca noi și pot fi norul prin care Domnul să ne vorbească. Este înțelept să le cerem sfatul și să ascultăm cu atenție argumentele lor.

Și în al șaselea rând trebuie să fim sensibili la limbajul pe care Dumnezeu îl dezvoltă în relația noastră cu El pentru a ne comunica voia Lui. Cu cât vom acumula mai multe experiențe cu Dumnezeu cu atât vom deosebi mai clar glasul care ne călăuzea spre ce era cel mai bine pentru noi și glasul care ne călăuzea spre decizii mai puțin eficiente. Este important să

descoperim acest glas și să înțelegem că în acest cadru de siguranță Domnul va limita intervenția perturbatoare a celui rău. Acesta va încerca să imite vocea lui Dumnezeu, dar nu va putea să o imite prea bine. Domnul ne va ajuta să o deosebim și ne va da certitudinea cu privire la glasul Lui.

Aș mai adăuga un singur lucru legat de factorul timp. Uneori sunt situații urgente în care trebuie să luăm o decizie într-un timp foarte scurt. De multe ori însă putem să ne gândim mai mult. Când decizia este foarte importantă, apele sunt tulburi și nu este o situație urgentă, este înțelept să nu ne grăbim. De foarte multe ori timpul va clarifica foarte multe lucruri. Uneori este nevoie să avem răbdare să mai treacă ceva timp pentru a se clarifica lucrurile neclare din prezent. Și timpul va aduce atât confirmarea faptului că a fost decizia cea mai bună cât și infirmarea acestui fapt. Să așteptăm deci cu răbdare vremea Lui!